

Handläggare: Per Olof Jägbeck
Region Ytterstad
Markbyrån
Tel: 508 27595
perolof.jagbeck@gfk.stockholm.se

2001-11-15

Dnr 01-400-3472
Dnr 01-400-3827

Till
Gatu- och fastighetsnämnden

Högdalstippen till ett attraktivt grönområde med plats för fågelskådning. Motion av Yildiz Kafkas (mp) 2001:53 samt skrivelse från Farsta stadsdelsnämnd.

FÖRSLAG TILL BESLUT

1. Gatu- och fastighetsnämnden överlämnar och åberopar kontorets utlåtande till kommunstyrelsen som svar på remissen.
2. Gatu- och fastighetsnämnden överlämnar och åberopar kontorets utlåtande till Farsta stadsdelsnämnd som svar på ”Högdalstoppen, ett grönt idéförslag”.

Olle Zetterberg

Solveig Svedgård

Gunnar Jensen

SAMMANFATTNING

I motion nr 2001:53 av Yildiz Kafkas (mp), “Omvandla Högdalstippen till ett attraktivt grönområde med platser för fågelskådning “ föreslås att toppområdet utvecklas “till tre natursköna toppar för friluftsliv, fågelskådning och biologisk månfald och förena detta med en väl fungerande utbyggd återvinningsanläggning”.

\\web01\inetpub\gfk.yourvoice.se\work\2001-12-11\Tjut\30.doc

Bilaga 1: Motion 2001:53

Bilaga 2: Kontorets tjänsteutlåtande, gfn 1998-09-22

Bilaga 3: Farsta stadsdelsnämnds protokoll 2001/10 inkl utredningen
Högdalstoppen, ett grönt idéförslag.

Motionären hemställer att fullmäktige uppdrar åt stadens berörda nämnder att ta fram en plan i syfte att dels använda området för friluftsliv och fågelskådning dels vidta åtgärder för att områdets naturvärden ska kunna förstärka den södra "gröna kilen" samt att fullmäktige uppdrar till stadens nämnder att undersöka om det finns möjlighet att förena en sorteringsanläggning för bygg- och rivningsavfall med natur- och fritidsintressena i området

I september 1998 behandlade gatu- och fastighetsnämnden en motion (1998:36) av Leif Rönngren (s) angående ordnandet av sport- och fritidsaktiviteter vid Högdalstoppen och godkände då kontorets förslag. Denna motion är ännu inte behandlad av kommunfullmäktige.

Farsta stadsdelsnämnd har godkänt och översänt ett tjänsteutlåtande från stadsdels- och miljöförvaltningarna, "Högdalstoppen, ett grönt idéförslag". Idéförslaget redovisar konkreta förslag till åtgärder som syftar att utveckla topparna som natur- och rekreationsområde. Förslaget skall ses "som en viljeinriktning att beakta inför den slutliga övergripande planläggning som behöver sammanställas för Högdalstopparnas framtida användning". Idéförslaget för att förstärka området vid Högdalstopparna har tagits fram inom projektet "Biologisk Utveckling av Stockholm". Att utveckla Högdalstopparna är ett av många förslag som ingår i åtgärds katalogen.

Kontoret anser att området har utomordentliga kvaliteter från både natur- och rekreations synpunkt samt i vissa delar för återvinningsverksamhet p g a sin närhet till Högdalenverket och anser det möjligt att förstärka den södra kilen genom att bevara och upprusta naturmarken för friluftsändamål så att grönstrukturen säkras för framtiden. Kontoret anser att en planläggning av området bör göras. I samband med planläggning ämnar kontoret beakta de åtgärdsförslag för Högdalstoppen som presenteras i idéförslaget, samt önskemål enligt tidigare besvarad motion om förstärkning av rekreationsvärdena. Kontoret föreslår gatu- och fastighetsnämnden att som svar på motionen till kommunstyrelsen samt stadsdelsnämnden i Farsta överlämna och återöppna kontorets utlåtande.

UTLÅTANDE

Bakgrund

Stadskansliet har för yttrande senast 2001-12-07 översänt motion 2001:53 av Yildiz Kafkas (mp) om att "Omvandla Högdalstopparna till ett attraktivt grönområde med platser för fågelskådning" (Bilaga 1). Motionären önskar att toppområdet utvecklas "till tre natursköna toppar för friluftsliv, fågelskådning och biologisk månfald och förena detta med en väl fungerande utbyggd återvinningsanläggning". Motionären hemställer om att fullmäktige uppdrar åt stadens berörda nämnder att ta fram en plan i syfte att dels använda området för friluftsliv och fågelskådning dels vidta åtgärder för att områdets naturvärden ska kunna förstärka den södra "gröna kilen" samt att fullmäktige uppdrar till stadens nämnder att undersöka om det finns möjlighet att förena en sorteringsanläggning för bygg- och rivningsavfall med natur- och fritidsintressena i området.

I september 1998 behandlade gatu- och fastighetsnämnden en motion (1998:36) av Leif Rönngren (s) angående ordnandet av sport- och fritidsaktiviteter vid Högdalstoppen. Denna motion är ännu inte behandlad av kommunfullmäktige. Motionären pekade på att det funnits många goda planer för Högdalstopparna som rekreationsområde, både sommar- och vintertid och hemställde att fullmäktige utlyser en idé- och arkitekttävling för området kring Högdalstoppen samt att fullmäktige initierar en projektgrupp med representanter för berörda stadsdelsnämnder, bolag och förvaltningar kring planering och genomförande av eventuella idéer. Nämnden godkände då kontorets tjänsteutlåtande (Bilaga 2) i vilket framfördes att det är önskvärt att Högdalstopparnas framtida användning och drift utreds.

Farsta stadsdelsnämnd har godkänt och översänt ett tjänsteutlåtande från stadsdels- och miljöförvaltningarna, ”Högdalstoppen , ett grönt idéförslag” (Bilaga 3). Idéförslaget redovisar konkreta förslag till åtgärder som syftar att utveckla topparna som natur- och rekreationsområde. Förslaget skall ses ”som en viljeinriktning att beakta inför den slutliga övergripande planläggning som behöver sammanställas för Högdalstopparnas framtida användning”.

I Översiktsplan för Stockholm 1999 beskrivs Högdalstoppsområdet som ett område för ”nya anläggningar som återvinner energi ur avfall”.

Topparna är nu färdigbyggda och inga nya massor körs dit. Stockholm Entreprenad har slutfört sitt uppdrag och lämnat området. I samband med att SKAFABs anläggning evakuerades från Södra Hammarbyhamnen frigjordes den mark, som redan var ianspråkstagen för masshantering, invid värmeverket som ersättning. Där uppför Renhållningsförvaltningen (Rh) nu en återvinningsstation och Rhfs entreprenör Sita Sverige AB har där manskapslokaler och uppställningsplatser för sina renhållningsfordon etc. Bygget av en återvinningsanläggning för bygg- och rivningsavfall har påbörjats. Ovanstående verksamheter har erhållit tillfälliga bygglov.

Högdalstopparna som fågelskådningslokal

Högdalstopparna är en av de främsta fågelskådningslokalerna i Stockholm. Topparna drar till sig fåglar både som orienteringsmärke och födoplast. Här samlas bl a många övervintrande och sträckande fågelarter då det är gott om fröbärande växter. Vid topparna finner man också, såsom Kafkas nämner, en mängd ovanliga och spännande kärlväxter som är knutna till tippmarken. Dessa kärlväxter lockar i sin tur till sig en särpräglad insektsfauna. Högdalstopparna är dessutom strövvänliga och dess många gångvägar samt omväxlande topografi ger goda möjligheter till naturupplevelser och fin utsikt.

Högdalstopparna är ett bra exempel på ett område som skapats av människan och som med tiden fått betydande kvaliteter även för flora och fauna. Särskilt intressant är att området är förhållandevis stort och sammanhängande. Högdalstopparna har ett strategiskt läge inom Hanvedenkilen, grönstråket som sträcker sig från Huddinge till Svedmyraskogen. Att stärka området kring topparna är därför av stor betydelse. Magelungsvägen/Nynäsbanan utgör dock barriären i stråket.

Projektet Biologisk Utveckling av Stockholm

Förslaget ”Högdalstoppen , ett grönt idéförslag” ingår i projektet ”Biologisk Utveckling av Stockholm”. Detta projekt har initierats av Miljöförvaltningen, som 1999 fick uppdraget att ta fram en samlad plan för ökad biologisk mångfald i Stockholm i samarbete med berörda förvaltningar. Gatu- och fastighetskontoret ingår i projektgruppen. Arbetet består i att formulera en strategi och katalog med åtgärdsförslag i enlighet med kommunfullmäktiges mål om att öka den biologiska mångfalden. Att utveckla Högdalstopparna är ett av många förslag som ingår i åtgärds katalogen. Ett förslag till strategi kommer att presenteras för gatu- och fastighetsnämnden under våren 2002.

”Högdalstoppen , ett grönt idéförslag” –åtgärder

Inriktningen i idéförslaget för Högdalstopparna har varit att ta tillvara de biologiska och rekreativa värden som området har idag. Utredningen innehåller bland annat förslag såsom att säkra och förbättra för fågel- och kärlväxtlokalerna genom att tillskapa stenrösen, åkerholmar och småvatten. Vidare föreslås att säkra tillgången på fröbärande växter genom att så in ängsfrön och utföra slätter. För att förbättra rekreationsvärdena föreslås

även att sätta upp bullerplank, skapa välkomnande entréer till området och ev. uppföra ett kafé. Gatu- och fastighetskontoret ansvarar idag för driften av de forna tipparna. Vid planläggning kommer ansvarsfrågan för driften att behandlas. Kontoret bedömer idag att föreslagna åtgärder enligt idéförslaget har en investeringskostnad på ca 1-3 miljon kronor, varav kostnader för bullerplank mot Nynäsbanan och Magelungsvägen utgör den största delen. De årliga driftkostnaderna uppskattas bli av ungefär samma storleksordning som traditionell parkskötsel.

Kontorets förslag/synpunkter

Kontoret anser att området har utomordentliga kvaliteter från både natur- och rekreationssynpunkt samt i vissa delar för återvinningsverksamhet p g a sin närhet till Högdalenverket och anser det möjligt att förstärka den södra kilen genom att bevara och upprusta naturmarken för friluftssändamål så att grönstrukturen säkras för framtiden.

Kontoret anser att en planläggning av området bör göras. I samband med planläggning ämnar kontoret beakta de åtgärdsförslag för Högdalstoppen som presenteras i idéförslaget, samt önskemål enligt tidigare besvarad motion om förstärkning av rekreativvärdena.

Kontoret föreslår gatu- och fastighetsnämnden att som svar på motionen till kommunstyrelsen samt stadsdelsnämnden i Farsta överlämna och åberopa kontorets utlåtande.

SLUT